

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2006-2-121
Karar Sayısı : **06-74/955-276** (Devralma)
Karar Tarihi : 12.10.2006

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler :Tuncay SONGÖR, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN.

B. RAPORTÖRLER: Ali ARIÖZ, Ümit Nevruz ÖZDEMİR

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Thermo Electron Corporation
Temsilcileri: Av. Gülperi YÖRÜKER, Av. Berrak ZORLU
Ahi Evran Cad., Polaris Plaza, Kat: 25, D:89, 34398,
Maslak/İstanbul

D. TARAFLAR : - Thermo Electron Corporation
81 Wyman Street, P.O. Box, 9046, Waltham, MA
02454 9046-ABD

- Fisher Scientific International Inc.
Liberty Lane Hampton NH 038 42 ABD

E. DOSYA KONUSU: Fisher Scientific International Inc.'ın Thermo Electron Corporation tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

F. DOSYA EVRELERİ : Kurum kayıtlarına 25.9.2006 tarih ve 6484 sayı ile giren başvuru üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ çerçevesinde yapılan değerlendirilmeye ilişkin 5.10.2006 tarih, 2006-2-121/Öİ-06-AA sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 6.10.2006 tarih ve REK.0.06.00.00-120/159 sayılı Başkanlık önergesi ile Kurul gündemine alınarak 06-74 sayılı Kurul toplantısında karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; Fisher Scientific International Inc.'in (Fisher), Thermo Electron Corporation (Thermo) tarafından devralınmasının 4054 sayılı Kanun kapsamında hakim durum yaratmaya veya mevcut hakim durumu güçlendirmeye yönelik olarak, rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurmayacağı ve bu nedenle başvuru konusu işleme izin verilmesinin uygun olacağı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Devralma İşlemi

Yapılan bildirim; merkezi ABD'de bulunan Fisher'ın tüm işlerinin ve münhasır kontrolünün, yine merkezi ABD'de bulunan Thermo tarafından devralınmasına yönelik işlemle ilgilidir.

H.2.Taraflar

H.2.1. Thermo Electron Corporation (Thermo)

Thermo, ABD’de kurulmuş, dünya genelinde faaliyet gösteren ve Thermo Electron Grubu’nda en üstte bulunan ana şirkettir. Thermo canlı biliminde, ilaç araştırmalarında, klinik, çevresel ve endüstriyel laboratuvarlarda ve bunların yanı sıra çeşitli üretim süreçlerinde ve korunma ve ülke güvenliği ile bağlantılı olanları da içeren alan uygulamalarında kullanılan analitik araçların, bilimsel malzemelerin, hizmetlerin ve yazılımların üreticisi ve tedarikçisidir. Thermo’nun faaliyet alanı, bildirim formunda, “Canlı ve Laboratuvar Bilimleri” ve “Ölçüm ve Kontrol” olmak üzere iki ana bölüm olarak tanımlanmaktadır.

Halka açık bir şirket olan Thermo’nun %5’ten fazla hissesine sahip olduğu bilinen ... hissedarı vardır. Bunlar %.. hisseye sahip olan Dodge & Cox ile %... hisseye sahip olan FMR. Corp.’dur.

Thermo’nun 2005 mali yılında dünya çapındaki ABD Doları’dır. Thermo’nun Türkiye’de herhangi bir satış varlığı bulunmamaktadır; ürünleri Türkiye’de distribütörler aracılığıyla satılmaktadır. Türkiye’deki yerel distribütörlerine yaptığı satışlarından elde ettiği 2005 yılı toplam cirosu ise ... ABD Doları’dır (... YTL)¹.

H.2.2. Fisher Scientific International Inc. (Fisher)

ABD’de kurulan ve halka açık bir şirket olan Fisher, Fisher Scientific Grubu’nun ana şirketidir.

Fisher, biyokimyasallar, hücre-kültürü saklanması ve belirli RNA karışımı (RNAi) teknolojisinden; hızlı teşhis koyma testleri, koruma ürünleri ve diğer sarf malzemelerine kadar uzanan ürünleri ve hizmetleri dünya çapındaki işletmeleri vasıtasıyla sunmaktadır. Ayrıca, Fisher Avrupa Birliği içerisinde laboratuvar ve yaşam bilimi ürünlerinin (elektrokimyasal ürünler de dahil) distribütörü olarak da faaliyet göstermektedir. Fisher iş alanını Bilimsel Ürünler ve Hizmetler, Sağlık Ürünleri ve Hizmetleri ve Laboratuvar İstasyonları bölümleri olmak üzere üç bölüm altında tanımlamaktadır.

Hisseleri New York Borsası’nda işlem gören ve tamamı halka açık olan Fisher’ın iki ana hissedarı FMR Corp. (%...) ve Ariel Capital Management, LLC. (%...)’dir. Hâlihazırdaki tüm yönetim kurulu üyeleri ve yöneticiler grup olarak (13 birey) Fisher’ın adi hisselerinin %...sına sahiplerdir.

Fisher’ın Türkiye’de herhangi bir iştiraki veya doğrudan satış işletmesi bulunmamakta ve ürünleri Türkiye’de distribütörler aracılığıyla satılmaktadır. Fisher’ın 2005 mali yılında dünya çapındaki cirosu ABD Doları’dır. Fisher’ın Türkiye’deki yerel distribütörlerine yaptığı satışlarından elde edilen toplam cirosu ise ABD Doları’dır (...YTL)².

H.3. İlgili Pazar

Dosyada yer alan bilgiler ışığında *ilgili ürün pazarları* aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

¹ 31.12.2005 TCMB ABD Doları alış kuru.

² 31.12.2005 TCMB ABD Doları alış kuru.

- ❖ **Laboratuvar Malzemeleri** ana grubu altında:
 - Buzdolabı ve Dondurucular,
 - Dondurarak Saklama,
 - Laboratuvar Fırınları,
 - Laboratuvar Vakum Fırınları,
 - Laboratuvar Ocakları,
 - İnkübatörler,
 - Santrifüjler,
 - Karıştırıcılar,
 - Çalkalayıcılar,
 - Pipetler,
 - Pipet Uçları,
 - Biyolojik Güvenlik Kabinleri,
 - Laboratuvar/Genel Amaçlı Banyolar (Su Banyoları),
 - Mikroplaklar,
 - Spektrofotometreler,
 - Sirkülasyon Banyoları;
- ❖ **Klinik Teşhis Ürünleri** ana grubu altında:
 - Doku Ayırıcılar (Patoloji),
 - Doku Bloklayıcıları,
 - Doku Bloklayıcıları Sarf Malzemeleri (Parafin ve Kasetler),
 - Mikrotomlar,
 - Kryostatlar,
 - Mikroskop Lamları,
 - Mikrotom ve Kryostat Bıçakları,
 - Ana Preparat Boyayıcılar,
 - Histolojik Doku Boyaları,
 - Preparat (Lamel) Kapatıcılar,
 - Lam Kapatıcılar,
 - Sabitleme Solüsyonları,
 - Gelişmiş Preparat Boyayıcılar;
- ❖ **Elektrokimyasal Ürünler** ana grubu altında:
 - Savaşlar,
 - pH elektrotları,
 - İyon seçici elektrotlar,
 - İletken elektrotlar,
 - pH çözeltileri.

H.3.4. İlgili Coğrafi Pazar

Türkiye sınırları içinde de ilgili pazar açısından rekabet koşullarının farklılık arz ettiği ayrı bölgeler söz konusu olmaması nedeniyle, ilgili coğrafi pazar "*Türkiye Cumhuriyeti sınırları*" olarak tespit edilmiştir.

H.4. YAPILAN TESPİTLER VE HUKUKİ DEĞERLENDİRME

H.4.1. İşlemin Niteliği Açısından Yapılan Değerlendirme

Bildirime konu olan işlem, Fischer'ın tüm işlerinin ve münhasır kontrolünün, Thermo tarafından devralınması işlemidir. Bu nedenle, incelemeye konu olan

işlem, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde yer alan hükümler uyarınca bir devralma işlemidir.

H.4.2. İşlemin İzne Tabi Olup Olmaması Açısından Yapılan Değerlendirme

Bildirim Formunda yer alan bilgiler ışığında Thermo'nun çok çeşitli ürünler üretmekte ve tedarik etmekte olduğu anlaşılmaktadır. Bu ürünler yaşam bilimi, ilaç araştırması, çevresel ve endüstriyel laboratuvarları da içeren çeşitli müşterilere hem doğrudan hem de, Türkiye'de olduğu üzere, üçüncü kişi distribütörler aracılığıyla tedarik edilmektedir.

Fisher da çeşitli ürünlerin üreticisi ve tedarikçisi olarak faaliyet göstermektedir ve bu ürünler Thermo tarafından üretilen ve tedariki yapılan ürünlere benzer ürünleri de içermektedir. Bunun yanında, Fisher Avrupa Birliği içerisinde laboratuvar ve yaşam bilimi ürünlerinin (elektrokimyasal ürünler de dahil) distribütörü olarak da faaliyet göstermekte olduğu anlaşılmaktadır. Fisher sözü konusu distribütörlük sıfatıyla, Thermo'nun da dahil olduğu birçok şirket tarafından üretilen ve tedarik edilen ürünlerin dağıtımını yapmaktadır. Fisher'in Türkiye'ye doğrudan satışı bulunmamaktadır ancak ürünlerini üçüncü kişi distribütörler aracılığıyla satmaktadır.

1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi uyarınca, bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmi beş trilyon Türk Lirasını (yirmibeş milyon Yeni Türk Lirasını) aşması halinde Rekabet Kurulundan izin almaları gerekmektedir.

Dosyada yer alan bilgilere göre, tarafların üç ana ürün grubuna dahil ilgili ürün pazarlarında elde ettikleri pazar payları ve ciroları incelendiğinde, Thermo'nun veya Fisher'in ilgili ürün pazarlarındaki faaliyetlerinden elde ettikleri ciro rakamlarının 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinde belirtilen eşiği geçmediği görülmektedir. Bununla birlikte, laboratuvar malzemeleri ana grubuna dahil olan laboratuvar vakum fırınları ve CO₂ inkübatörler pazarlarında ve elektrokimyasal ürünler ana grubuna dahil olan iyon seçici elektrotlar pazarında, tarafların toplam pazar payları 1997/1 sayılı Tebliğ'de belirtilen pazar payı eşiğinin üzerindedir. Dolayısıyla ilgili devralma işlemi sadece:

- laboratuvar vakum fırınları pazarı,
- CO₂ inkübatörler pazarı ve
- iyon seçici elektrotlar pazarı

açısından Rekabet Kurulu iznine tabi bir devralma işlemidir.

H.4.3. İşlemin 4054 Sayılı Kanun'un 7. Maddesi Açısından Değerlendirilmesi

4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi uyarınca, bir birleşme veya devralmanın yasaklanabilmesi için işlemin, hakim durum yaratarak ya da mevcut bir hakim durumu güçlendirerek ilgili piyasada rekabeti önemli ölçüde azaltması gerekmektedir. Bu nedenle ilgili devralma işlemi, üç ayrı ilgili ürün pazarları bakımından incelenmiştir.

- Laboratuvar Vakum Fırınları Pazarı

Laboratuvar malzemeleri pazarında tarafların toplam pazar payları, Tebliğ'de belirtilen eşikleri aşmaktadır. Fakat pazarda faaliyet gösteren birçok teşebbüs bulunmakta olup, Bildirim formunda yer verilen verilere göre bu teşebbüslerin tahmini pazar payları şu şekildedir:

Rakipler	Pazar payları (%)
Binder	...
Memmert	...
Diğerleri	...

Bunun yanında, devralan teşebbüs Thermo'nun işlem öncesi pazar payı %...'dir. Diğer bir ifade ile işlem sonrası Thermo'nun Pazar payı artışı %...'tir.

- CO₂ İnkübatörler Pazarı

Bu pazarda da tarafların toplam pazar payları %25 eşliğini geçmekle beraber, Thermo'nun işlem sonucu pazar payı artışı çok küçüktür (%...). Aşağıda pazarda faal bulunan diğer firmalar ve pazar payı bilgileri verilmiştir:

Rakipler	Pazar payları (%)
Sanyo	...
Nuaire	...
Binder	...
Healforce	...
Diğerleri	...

- İyon Seçici Elektrotlar

Her ne kadar İyon seçici elektrotlar pazarında da Tebliğ'de belirtilen eşikler aşılsa da, Bildirim Formunda yer alan bilgilere göre, devredilen teşebbüs bu ürünü üretmemekte sadece satışını yapmaktadır. Bunun yanında ilgili pazarın toplam Türkiye büyüklüğü (.... YTL) ABD Doları olarak belirtilmiştir. Aşağıda verilen, diğer teşebbüslerin de varlığı dikkate alındığında, pazarda güçlü bir rekabetin varlığından söz edilebilir.

Rakipler	Pazar payları (%)
Mettler	...
Nova/WTW	...
Metrohm	...
Diğerleri	...

Dolayısıyla, söz konusu devralma işleminin, ilgili pazarlarda faaliyet gösteren diğer teşebbüslerin varlığı ile devralan teşebbüs Thermo'nun işlem öncesi konumu dikkate alındığında, "laboratuvar vakum fırınları", "CO₂ inkübatörler" ve "iyon seçici elektrotlar" ilgili ürün pazarlarının her biri bakımından, hakim durum yaratılması veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesi suretiyle rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak nitelikte olmadığı anlaşılmaktadır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

1. Devralma işleminin, buzdolapları ve dondurucular, dondurarak saklama ürünleri, laboratuvar fırınları, laboratuvar ocakları, CO₂ olmayan inkübatörler, santrifüjler, karıştırıcılar, çalkalayıcılar, pipetler, pipet uçları, biyolojik güvenlik kabinleri, laboratuvar/genel amaçlı banyolar (su banyoları), mikropalaklar, spektrofotometreler, sirkülasyon banyoları, doku ayırıcılar, doku bloklayıcıları, doku bloklayıcıları sarf malzemeleri (parafin ve kasetler), mikrotomlar, kryostatlar, mikroskop lamları, mikrotom ve kryostat bıçakları, ana preparat boyayıcılar, hematoksilen boyaları, eosin boyaları, diğer gelişmiş boyalar, preparat (lamel) kapatıcılar, lam kapatıcılar, sabitleme solüsyonları, gelişmiş preparat boyayıcılar, sayaçlar, Ph elektrotları, iletken elektrotlar ve Ph çözeltileri ilgili ürün pazarlarında, tarafların toplam pazar paylarının ve cirolarının 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'de öngörülen eşikleri aşmaması nedeniyle, anılan pazarlar açısından izne tabi bir işlem olmadığına,
2. Laboratuvar vakum fırınları, CO₂ inkübatörler ve iyon seçici elektrotlar pazarlarında ise, tarafların toplam pazar paylarının 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'de öngörülen pazar payı eşliğini aşması nedeniyle devralma işleminin bu pazarlar bakımından izne tabi bir devralma işlemi olduğuna, ancak devralma sonucunda ilgili ürün pazarlarında herhangi bir hakim durum yaratılmadığı veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmediği ve bu suretle rekabetin önemli ölçüde azaltılmasına yol açmayacağına, bu nedenle dosya konusu işleme anılan pazarlar açısından izin verilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.